

AAN120037 / LEKTORSKÉ DOVEDNOSTI

ANPR / Bakalářské studium

2014/2015

PhDr. Jan Gruber, Ph.D.

1/1 LS; povinně volitelný předmět

Z + Zk / 4 kredity

Cílem předmětu je na základě získaných poznatků z oblasti andragogiky a psychologie uvést účastníky do problematiky práce se skupinou – ve formátu kurzu, semináře, workshopu apod. způsobem, který zdůrazňuje interaktivitu práce, zapojení účastníků do dění na akci a umožňuje adekvátní užití různých metod lektorské práce, aby byla akce pro účastníky co nejpřínosnější. Pozornost bude zaměřena na strukturování programu, efektivní užití didaktických postupů a technik, na konkrétní moderátorskou dovednost, zvládání problematických situací se skupinou účastníků a problematických účastníků.

Obsah předmětu:

1. Kompetence lektora (role lektora z hlediska sociálních dovedností)
2. Základní přístupy (behaviorální, humanistický, systemický a kognitivní přístup, NLP)
3. Struktura akce (výkonová křivka, práce s pozorností, didaktika)
4. Začátek akce (stanovení zakázky, ledolamy, efekt prvního dojmu, úvodní kontakt se skupinou)
5. Interaktivní formy výuky v práci se skupinou (typy, struktura a dynamika)
6. Efektivní moderování jako samostatná sociální dovednost (práce s materiály, parafrázování, vedení diskuse, sdílení informací různého typu)
7. Komunikace se skupinou, typy skupin (styl lektorské komunikace, jazyk jako komunikační médium, řeč těla, účastníci podle profesního a věkového složení, docilita účastníků, adaptace formy a obsahu programu)
8. Problémové situace v lektorské práci (typy problémových účastníků, rizikové situace, zvládání konfliktů a jejich prevence)
9. Před akcí (zjištění vzdělávacích potřeb, poptávky, komunikace se zadavatelem, příprava a materiály)
10. Po akci (metody evaluace, uzavření akce, komunikace se zadavatelem, výstupy)
11. Supervize programu práce se skupinou (nastavení efektivní struktury a didaktické formy, zvládnutí tvorby materiálů a výstupů)
12. Supervize dovednosti moderátora (zvládnutí konkrétních situací v roli lektora, mimořádné a náročné situace)
13. Lektorská dovednost v kontextu vzdělávání dospělých (struktura a dynamika týmu v procesu vzdělávání, sociální dovednosti a komunikace v kontextu vzdělávání dospělých)

Povinná literatura:

WATZLAVICK, Paul, Janet D. BAVELASOVÁ a Don D. JACKSON. *Pragmatika lidské komunikace*. Hradec Králové: Konfrontace, 1999. ISBN 80-86088-04-9.

Doporučená literatura:

FLETCHER, Garth J. O., CLARK, Margaret S. (eds.) *Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal Processes*, Published Online: Blackwell Publishers Ltd 2007 Print ISBN: 9780631212287. Online ISBN: 9780470998557, DOI: 10.1002/9780470998557.

- MYERS, David G. *Social psychology*. New York: McGraw-Hill, 2005. ISBN 9738712806222.
- PIKE, Graham a David SELBY. *Cvičení a hry pro globální výchovu*, Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-369-2.
- ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-48-6.
- ŠOFEROVÁ, Jana. *Lektorské finty*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2483-6.
- ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat*. Praha: SLON, 1999. ISBN 80-85850-69-9.
- VÁVRA, Vlastimil. *Mluvíme beze slov*. Praha: Panorama, 1990. ISBN 80-7038-128-0.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-291-2.

Zápočet:

Podmínkou zápočtu pro studenty denní i kombinované formy studia je realizace lektorských vystoupení studentů před skupinou s pořízením videozáznamu a zpětnou vazbou.

Zkouška:

Požadavky ke zkoušce z předmětu Lektorské dovednosti jsou stručně charakterizovány obsahem předmětu (viz Charakteristika obsahu předmětu). Zkoušku lze vykonat po získání zápočtu (viz požadavky k zápočtu).